

อภิสรรพ์

พระราชทานแปลพิมพ์

พระครูโสภณวิธานากร (เพิ่ม ขวาทอง)

"เขมกามิ ภิกขุ"

เจ้าคณะอำเภอบึงกาฬร อำเภอสาคูบัวขาว

และพระอุปัชฌาย์

วัดหนองนาคูม อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดราชบุรี

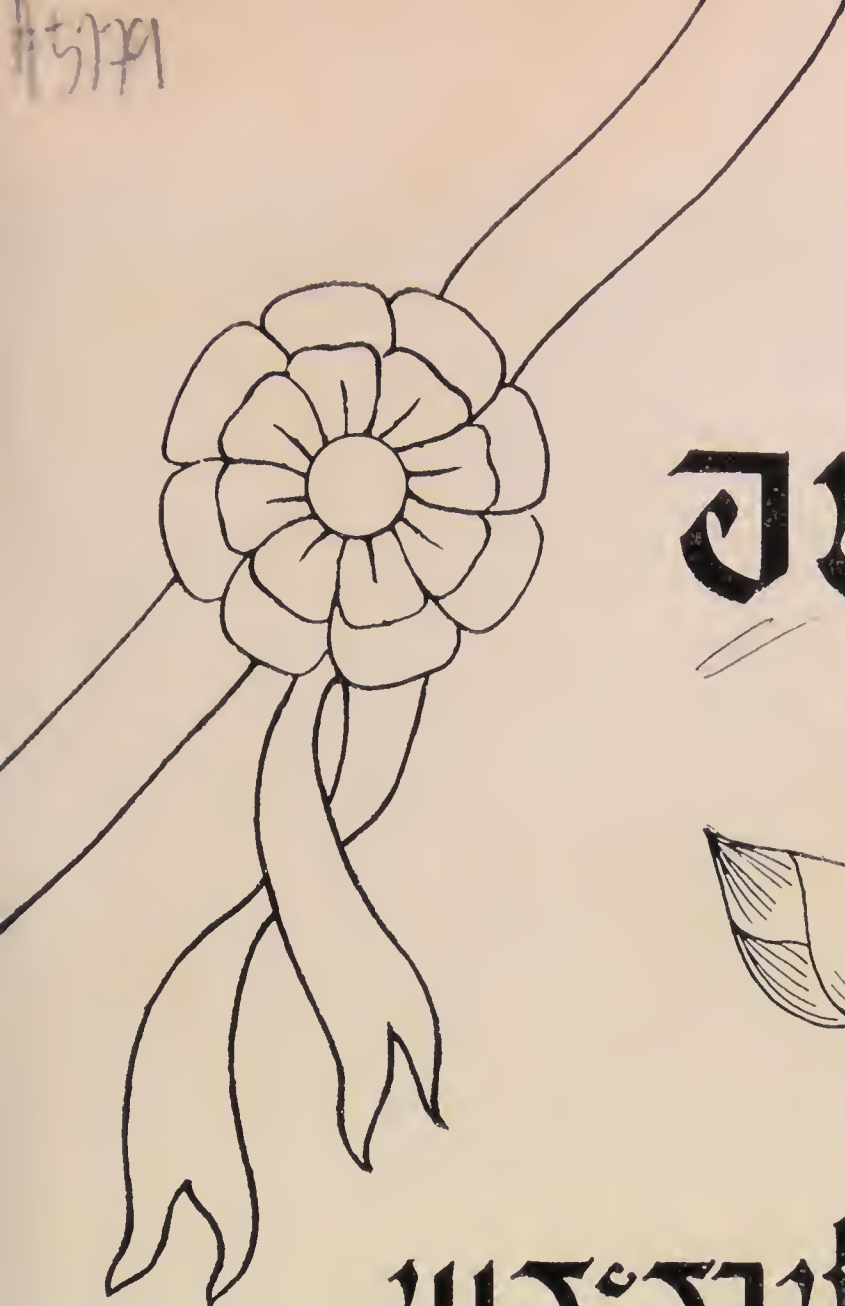
294.31218

๑231พ

ณ เมรุวัดหนองนาคูม
๒๐ มีนาคม ๒๕๑๙

อนุสรณ์

พระราชทานเพลิงศพ
พระครูโสภณวิธานากร (เพิ่ม ขัณฑง)
"เขมกัโม ภิกขุ"

เจ้าคณะอำเภอบึงกุ่ม อำเภอสกลนคร
และพระอุปัชฌาย์
วัดจันทรมุข อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ณ เมรุวัดจันทรมุข
๒๐ มีนาคม ๒๔๙๕

หอสมุด
แห่งชาติ

กรมศิลปากร

เลขที่ ๒๑๔๒๖๑

๒๑๔๒๖๑

เลขหมู่ ๒๑๔.๖๑๒๑๘

๐ ๒๖๑ พ

เลขทะเบียน ๐๑๔๒๖๑

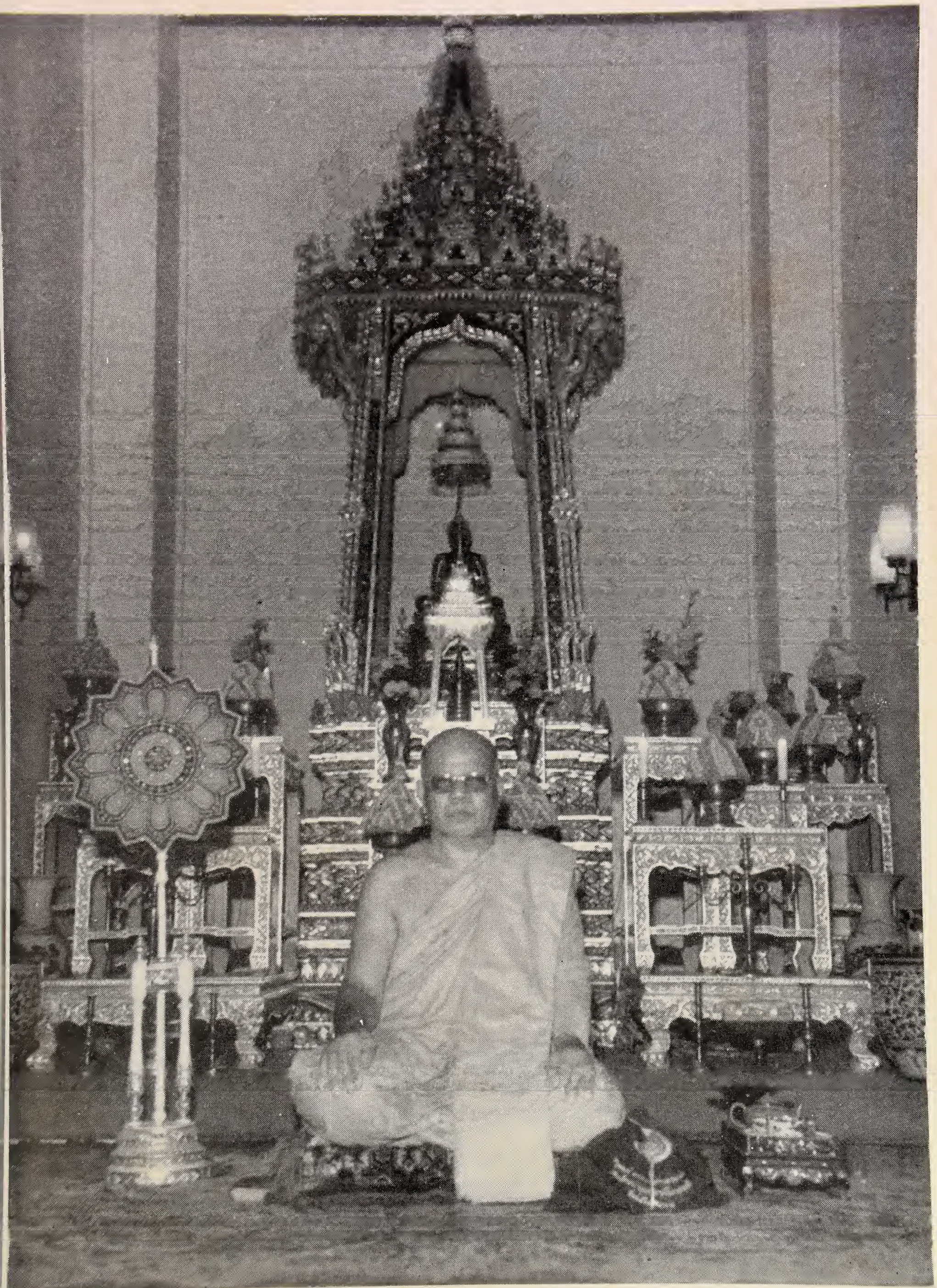
พระครูโสภณรัตนากร

ชวตศักราช	๒๕	กรกฎาคม	๒๔๕๕
มรณะ	๔	กุมภาพันธ์	๒๕๑๘

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPT. OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILL.

หมายรับสั่งที่ ๕๓๕

(แบบ ค.)

สำนักพระราชวัง

๒๔ มกราคม ๒๕๖๕

พระราชทานเพลิงศพ พระครูโสภณรัตนากร (เพิ่ม เขมกวโม)

อดีตเจ้าอาวาสวัดคอนตูม ณ เบรุวัดคอนตูม จังหวัดราชบุรี

วันเสาร์ ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิง.

นายสม พิมพ์.
นางสาว...

วัน	หน้าที่พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระครูโสภณรัตนากร เพื่อทราบ เครื่องพระราชทานเพลิงและเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง
โดยหน้าที่ราชการ
ผู้รับรับสั่ง

พิธีเก็บอัฐิและถวายภัตตาหารสามหาบ

ของ

พระครูโสภณรัตนากร

อดีตเจ้าอาวาสวัดคอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

๑. ญาติผู้ใหญ่ของพระครูโสภณรัตนากร อุ่มผ้าไตร ๓ คน ๆ ละไตร
  ๒. ญาติผู้ใหญ่ของพระครูโสภณรัตนากร หาบสำรับขาว หวาน ๓ ชุด (ภาชนะที่ใช้ต้องเป็นชุดขาวทั้งหมด ถ้าไม่สะดวก จะใช้ปืนโตขาว ๑ เถา หวาน ๑ เถา เชือกผูกหูปืนโตใช้ถ่ายขาวผูก ไม่นานสำหรับหาบใช้สีขาวหากได้)
  ๓. เดินเวียนขวารอบเมรุ ๓ รอบ (ขณะเดินให้กู่ต่อ ๆ กันไปตั้งสมควร)
  ๔. เมื่อครบ ๓ รอบแล้ว ให้แยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง แล้วเอาของทั้งหมดไปวางรวมไว้ในที่อันสมควร
  ๕. ญาติทั้งหมดร่วมกันเอาดอกไม้ น้ำหอม พรมลงทอัฐิ เสร็จแล้วเอาผ้าไตรมาทอดทอัฐิทั้ง ๓ ไตร นิมนต์พระเถระ ๓ รูปบังสุกุลเป็น—ตาย (ควรนิมนต์พระหัววัดหรือเจ้าอาวาส) เสร็จแล้วเก็บอัฐิ
  ๖. นิมนต์พระทั้งนั้นไปยังที่ที่จัดไว้ ถวายอาหาร ดอกไม้ ธูปเทียน และปัจจัยสี่ พระสงฆ์อนุโมทนา เป็นเสร็จพิธีสามหาบ
  ๗. วันนั้นต้องแต่งกายเปลื้องทุกข์ (ห้ามแต่งกายชุดดำหรือชุดไว้มงคล)
- พิธีสามหาบได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระธรรมวโรดม เจ้าคณะภาค ๑ และกรรมการมหาเถรสมาคม

คำปรารภ

งานพระราชทานเพลิงศพ พระครูโสภณรัตนากร (เพิ่ม เขมกาโม) อดีตเจ้าอาวาส วัดคอนท่อม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี และดำรงตำแหน่งเจ้าคณะตำบลเบ็กไพร ตำบลลาดบัวขาว เป็นพระอุปัชฌาย์

คณะกรรมการจัดงานพระราชทานเพลิงศพ มีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า จริยาวัตรของพระครูโสภณรัตนากร เมื่อท่านยังมีชีวิตอยู่ เป็นผู้อุปนิสัยสุขุมเยือกเย็น รักความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สะอาดรอบคอบ ทั้งมีจิตเมตตาอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เห็นคนอื่นได้รับความเดือดร้อนเป็นทุกข์ ท่านจะเอาเป็นธุระ พยายามให้ความช่วยเหลือเท่าที่ความสามารถจะช่วยให้ ทั้งใช้วาจาที่ไพเราะเพราะพริ้ง สดกับเป็นพระผู้ใหญ่และตำแหน่งหน้าที่ ท่านเป็นผู้สนใจเกี่ยวกับการศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ตลอดในด้านการพัฒนา ท่านอยู่ที่ใดมีแต่สร้างความสำเร็จให้กับสถานที่และท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เคร่งครัดในพระธรรมวินัยยิ่งนัก เป็นตัวอย่างของพระภิกษุสามเณรในความปกครองและในวัดเสมอต้นเสมอปลายเป็นอย่างดีตลอดมา จนเป็นที่ตั้งแห่งความชื่นชมยินดีเชื่อถือและเลื่อมใส เป็นที่เคารพนับถือของชนทุกชั้น และประชาชนทั่วไป อันนี้คงประจักษ์แก่ท่านทั้งหลายอยู่แล้ว

คณะกรรมการจัดงานพระราชทานเพลิงศพ จึงรวบรวมผลงานและวัตถุมงคลของท่านมาพิมพ์ไว้เป็นที่ระลึก เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พระครูโสภณรัตนากร และหวังว่าหนังสือเล่มนี้คงจะมีประโยชน์กับผู้อ่านบ้างตามสมควร อนึ่ง ถ้าหากมีการผิดพลาด ขาดตกบกพร่องประการใด ทางคณะกรรมการขอน้อมรับไว้ แต่ถ้ามีความดีเป็นประโยชน์แล้ว ขอน้อมถวายต่อดวงวิญญาณของพระครูโสภณรัตนากร จงได้สุสันตสุขในทิพยสมบัติหรือนิพพานสมบัติด้วยเทอญ

ขอขอบพระคุณ และขอขอบคุณต่อท่านพระเถรานุเถระ เพื่อนสหายธรรมมิก หรือท่านที่เคารพนับถือ ตลอดจนขอบคุณขอบใจต่อท่านผู้ทรงเกียรติ และท่านที่กรุณามาเป็นเกียรติในงานนี้ทุก ๆ ท่าน ถ้าหากการต้อนรับปฏิสันถารไม่ทั่วถึง ขาดตกบกพร่องในการจัดงานนี้แล้ว ได้โปรดเมตตาอภัยด้วย จะขอบพระคุณและเป็นพระคุณอย่างสูง

คณะกรรมการจัดงาน

พระครูวิจิตรธรรมรส เจ้าคณะอำเภอบ้านโป่ง เป็นประธานฝ่ายสงฆ์

นาวาอากาศตรี ประกฤติ ร่วมวงษ์ นายอำเภอบ้านโป่ง เป็นประธานฝ่ายฆราวาส

ความอาลัย

กราบเท้าท่านพระครูผู้เป็นพระญาติ พวกข้าพเจ้าทุกคน ขอแสดงความอาลัยรัก ใน
ฐานท่านพระครูที่ปฏิบัติปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัยยิ่งนัก อีกนานนักที่พวกข้าพเจ้าจะมี
พระญาติอย่างท่านพระครู ผู้อยู่อย่างสมณวิสัยในเขตตัวเมือง ซึ่งจะหาได้ยาก จริงอยู่ กุฏิ
อย่างบ้านชาวนา หลังคามุงจาก ยกพื้นเตี้ย ๆ และอยู่กับพินดิน แต่ท่านก็ทำสะอาดน่าอยู่
เมื่อกลับปี ๒๕๑๕ มีคนเล่าให้ฟัง... “มีเจ้าภาพคณะหนึ่ง นำศพมาทำฌาปนกิจที่วัดดอนตูมตอน
กลางคืน ประมาณ ๒๓.๐๐ น. เศษ เขาชวนกันไปหากาแฟข้างนอกดื่มเพื่อแก้ง่วง ครั้นเดิน
มาถึงหน้ากุฏิท่านพระครู ไฟฟ้า ๒๕ แรงเทียน โดยไม่ทันสังเกตทำให้มองเห็นแก้วโต๊ะวาง
อยู่อย่างเบ๊นระเบียบ เข้าใจว่าเป็นร้านกาแฟ จึงชวนกันแะเข้าไประบายจะดื่มกาแฟให้หายอยาก
เมื่อเห็นท่านพระครูนั่งอยู่ ก็เข้าใจทันทีว่าเป็นกุฏิพระ ท่านเหล่านั้นจึงหัวเราะขบขันพร้อมกัน และ
ถือโอกาสนั้นเข้าไปนมัสการท่านพระครู และพูดว่า “กระผมเข้าใจว่าเป็นร้านกาแฟครับ” นับ
ว่าท่านพระครูเป็นผู้มีกนอยสนโดษในเรื่องที่อยู่อาศัยอย่างน่าสรรเสริญ ด้านนิสัยใจคอก็เรียบร้อย
รักญาติพี่น้อง ให้การปฏิสนธการเป็นอย่างดี พูดเพราะน้อมนวลเย็นหยิ่งนัก ในบรรดาญาติ
พี่น้องก็จะได้ท่านพระครูองค์เดียวที่เป็นเพชรน้ำหนึ่งของตระกูล

อนึ่ง พวกข้าพเจ้าทั้งหมด ขอกราบบูชา อ้อนวอนอุทิศส่วนกุศลผลทาน ศีล และผล
บุญทั้งหลายถวายต่อท่านพระครู ขอให้โปรดรับไปเพื่อส่วยสันติสุขในสัมปรายภพนั้น ๆ ด้วย
เทอญ

กราบเท้าด้วยความอาลัยรักและเคารพยิ่ง

คณะญาติ

ประวัติโดยสังเขป

ของ

พระครูโสภณรัตนากร

อดีตเจ้าอาวาส วัดดอนตูม ตำบลปากแรต

อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

นามเดิมชื่อ เพิ่ม นามสกุล บัวทอง เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ ตรงกับวันจันทร์ เดือน ๘ ปีชวด ณ บ้านหนองหญ้าปล้อง (อดีตตำบลบ้านเลือก อำเภोधราราม) ปัจจุบัน ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี บิดาชื่อ นายพัน มารดาชื่อ นางทอ มีพี่น้องร่วมท้องเดียวกัน ๙ คน คือ

- นางสุก แซ่ลิ่ม (ถึงแก่กรรม)
- นายย่ง บัวทอง (ถึงแก่กรรม)
- นายแถว บัวทอง
- นางเลี่ยม บัวทอง (ถึงแก่กรรม)
- นายฉาว บัวทอง (ถึงแก่กรรม)
- นายใจ บัวทอง (ถึงแก่กรรม)
- นายฉอย บัวทอง
- น.ส. เสี่ยม บัวทอง
- เพิ่ม บัวทอง (พระครูโสภณรัตนากร)

ชีวิตเมื่อเยาว์วัย

ได้สำเร็จการศึกษาวิชาสามัญ ป. ๓ จากโรงเรียนวัดหุบมะกล่ำ ตำบลบ้านเลือก อำเภोधราราม จังหวัดราชบุรี เมื่อเจริญวัยได้ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว ครั้นเมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ได้ทำการอุปสมบท ณ พัทธสีมา วัดหนองหญ้าปล้อง ตำบลบ้านเลือก อำเภोधราราม จังหวัดราชบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ หลวงพ่อแหยม (พระครูโพธาราม) วัดบ้านเลือก ตำบลบ้านเลือก อำเภोधราราม จังหวัดราชบุรี เป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่ออินทร์ (พระครูประสาทสังวรกิจ) วัดโบสถ์ ตำบลบ้านเลือก อำเภอ

โพธาราม จังหวัดราชบุรี เป็นกรรมวาจาจารย์ ครั้นอุปสมบทแล้ว ได้จำพรรษาอยู่ที่วัด-
หนองหญ้าปล้อง อันเป็นวัดบ้านเกิดของท่าน ท่านได้เดินทางไปศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัด
บ้านโป่ง และสอบได้ น.ธ. ตรี ในปี ๒๔๗๔ ต่อมาไปจำพรรษาอยู่ที่วัดบ้านโป่ง ศึกษา
พระปริยัติธรรมต่อและสอบได้ น.ธ. โท ในปี ๒๔๗๕ ในปีต่อมาได้ย้ายไปจำพรรษาอยู่ที่วัด
โพรงมะเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ได้ศึกษาพระปริยัติธรรมต่อและสอบได้ น.ธ. เอก
ในปี ๒๔๗๖ ได้เป็นครูช่วยสอนพระปริยัติธรรมที่วัดโพรงมะเดื่อ วัดรางปลาหมอ ตำบลสวน
บ้าน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ต่อมาในปี ๒๔๗๙ ได้ย้ายไปจำพรรษาอยู่ที่วัดดอนตูม
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ได้เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณรตลอดมา
และได้เป็นผู้ช่วย เจ้าอาวาสวัดดอนตูม

๒๘ หน้าที่และการทำงาน

- พ.ศ. ๒๔๙๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดดอนตูม
พ.ศ. ๒๕๐๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลบึงไผ่ ตำบลลาดบัวขาว อำเภอบ้านโป่ง
จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

นอกจากนี้ ได้เป็นเจ้าสำนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดดอนตูม
เป็นผู้ปกครองโรงเรียนวัดดอนตูม เป็นกรรมการตรวจข้อสอบประโยคนักธรรม
ชั้นตรีชั้นโท ที่วัดมหาธาตุ จังหวัดราชบุรี

งานด้านสาธารณูปการ

- พ.ศ. ๒๔๙๓ - ๔ ได้จัดการสร้างเสริมเติมต่อพระพุทธรูปจำลอง ซึ่งเป็นปูชนียวัตถุอันสำคัญ
และจัดเป็นงานประจำปีของวัด ให้ประชาชนในถิ่นนั้นและจังหวัดใกล้เคียงมา
นมัสการเป็นประจำตลอดมา ได้สร้างเสริมเติมต่อกำแพงและซุ้มประตูวัด ซึ่งกัน
เป็นเขตสงฆ์มาวาสถำนถนนทรงพล

- พ.ศ. ๒๔๙๘ เริ่มวางรากฐานสร้างโรงเรียนประชาบาลชั้นประถมศึกษา หลังที่ ๑ ลักษณะ
อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น พื้นไม้แข็ง หลังคาทรงไทย กว้าง - ยาว
๘×๘๐ เมตร สร้างด้วยเงิน ก.ศ.ศ. และข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนผู้มี
จิตศรัทธาบริจาคสมทบ สิ้นเงินก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสร็จเรียบร้อย
ทำพิธีเปิดป้ายนามโรงเรียน เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยมี
พลอากาศโท มณี มหาสนั่นทนเวชยันต์รังสฤษฎ์ เป็นประธาน

พ.ศ. ๒๕๐๐ ทำการหล่อพระประธาน ปางสุโขทัย หน้าตักกว้าง ๑.๗๕ เมตร ลงรักปิดทองอย่างสวยงาม สิ้นเงินในการหล่อ ๖๐,๐๐๐ บาท โดยมีสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ทองอยู่ ญาโณทโย ป.ธ. ๙) วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร เป็นประธานเททอง

พ.ศ. ๒๕๐๕ ก. สร้างฌาปนสถาน ๑ หลัง(เมรุเผาศพ) สิ้นเงินค่าก่อสร้าง ๑๗๐,๐๐๐ บาท

ข. สร้างศาลาคุเมรุ “ศาลาสหรัทธาทย” อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย ชั้นบนใช้เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม ชั้นล่างใช้เป็นที่บำเพ็ญกุศล และใช้เป็นที่ประชุมทั่วไป ซึ่งเป็นอาคารติดต่อกัน กว้าง-ยาว ๑๖×๗๒ เมตร พื้นคอนกรีตหินขัด สิ้นเงินค่าก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ค. พระครูเพิ่ม (พระครูโสภณรัตนกร) นายจันทร์ สมบูรณ์กุล อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี และคณะเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ทรงเจิมพระพุทธสิหิงค์ (จำลอง) และพระราชทานแกวักคอนตุม เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๕ เวลา ๑๑.๐๐ น.

๖ ก.พ. ๒๕๐๖ จัดงานสมโภช พระพุทธสิหิงค์ที่ได้รับพระราชทาน และสร้างวัตถุมงคล เพื่อหาทุนสร้างพระวิหารพระพุทธสิหิงค์ คือ

๑. สร้างเหรียญพระพุทธสิหิงค์กะไหล่ทอง
๒. สร้างเหรียญพระพุทธสิหิงค์กะไหล่เงิน
๓. สร้างเหรียญลอกเก๊ตพระพุทธสิหิงค์
๔. สร้างเหรียญลอกเก๊ตพระสิวลี
๕. สร้างเหรียญลอกเก๊ตสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต)

๑๕ พ.ศ. ๒๕๑๐

ก. จัดงานวางศิลาฤกษ์พระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร. ซึ่งสมเด็จพระสังฆราช (จวน ป.ธ. ๙) วัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร เสด็จทรงเจิมและวางแผ่นศิลาฤกษ์พระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร.

ข. สร้างพระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร. จตุรมุข เพื่อประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ที่ได้รับพระราชทาน สิ้นเงินค่าก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เสร็จเรียบร้อย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชพิธีเปิดพระวิหารพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร. จตุรมุข ทรงเจิมแผ่นศิลาฤกษ์อุโบสถจตุรมุข และทรงเสด็จเยี่ยมพสกนิกร ที่मारอกอยเฝ้ารับเสด็จ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๑๕

พ.ศ. ๒๕๑๑ สร้างโรงเรียนประถมศึกษาตลอดนปลาย หลังที่ ๒ อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย กว้าง - ยาว ๘ x ๔๒ เมตร ได้รับเงินงบประมาณ ๔๔๐,๐๐๐ บาท ทางวัดร่วมกับผู้มีจิตศรัทธาบริจาคสมทบอีก ๑๘๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๖๒๐,๐๐๐ บาท

๓ มี.ค. ๒๕๑๓ สร้างวัดอุดมคง และทำมหาพิธีพุทธาภิเษกที่วัดระฆังโฆสิตาราม เพื่อหาทุนสร้างพระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร. คือ

๑. พระพุทธสิหิงค์ทองคำ (พระเครื่อง)
๒. เหรียญพระปรมาภิไธยทองคำฝังเพชร ภ.ป.ร.
๓. เหรียญพระปรมาภิไธยทองคำ ภ.ป.ร.
๔. เหรียญพระปรมาภิไธยนาถ ภ.ป.ร.
๕. เหรียญพระปรมาภิไธยเงิน ภ.ป.ร.
๖. พระพิมพ์ผงเกศาสมเด็จพระ (๕ สมเด็จพระ)
๗. พระพิมพ์ผงสมเด็จพระเกษร ๑๐๘
๘. พระพิมพ์ผงสมเด็จพระพุทธสิหิงค์เกษร ๑๐๘

๒-๑๑ พ.ย. ๒๕๑๔ จัดงานพุทธาภิเษกหล่อพระพุทธรูป และพระกริ่ง “สมเด็จพระพุทธวิจิตรมารมมงคลสามสมัย บรมไตรโลกนาถ ประสาธน์สันตีสุขสวัสดิ์ ชินสีหะ-บพิตร” จำนวน ๙๙๙ องค์ และพระกริ่งมงคลสามสมัย (พระเครื่อง) เพื่อหาทุนสร้างกุฏิสงฆ์ โดยมีสมเด็จพระสังฆราช (จวน ป.ธ. ๙) วัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร เสด็จทรงเป็นประธานเททอง

พ.ศ. ๒๕๑๔ เริ่มวางรากฐานสร้างกุฏิสงฆ์ ๔ หลัง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย มุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีเหลืองแก่ เสร็จเรียบร้อย

พ.ศ. ๒๕๑๕ ก. สร้างพระพิมพ์ผงสมเด็จพระเกษร ๑๐๘ วาน ๑๐๘ จำนวน ๒,๐๐๐ องค์เศษ ส่งไปทำพิธีพุทธาภิเษกที่วัดวังมะนาว จังหวัดราชบุรี เพื่อหาทุนสร้างอุโบสถจตุรมุข

- ข. วางรากฐานสร้างอุโบสถจตุรमुख ซึ่งหลวงพ่อเงิน (พระราชธรรมาภรณ์) วัดคอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม เป็นผู้ตอกเข็มเป็นปฐมฤกษ์
- ค. วางรากฐานสร้างกุฏิสงฆ์อีก ๒ หลัง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย มุงด้วยกระเบื้องสีเหลืองแก่ ทำการก่อสร้างควบคู่กันไป กับอุโบสถจตุรमुख

- ๑๙ มิ.ย. ๒๕๑๕ จัดงานรับเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทั้ง ๒ พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชพิธีเปิด พระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร. และทรงเจิมแผ่นศิลาฤกษ์อุโบสถจตุรमुख
- ๓ เม.ย. ๒๕๑๗ ก. จัดงานทำพิธีจารึกดวงมงคลชะตาชีวิตลงในแผ่นหินอ่อน สำหรับบรรจุไว้ใต้แท่นบูชาพระประธานในอุโบสถจตุรमुख เพื่อหาทุนสร้างอุโบสถ
- ข. วางโครงการเปิดทองผ่องลักันิมิตเขตวิสุคามสีมาที่ได้รับพระราชทาน ซึ่งมีขึ้นในวันที่ ๑๐ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ (แต่ท่านก็มาด่วนมรณภาพลงเสียก่อน)

- พ.ศ. ๒๕๑๗ จัดสร้างทำเหรียญรูปเหมือนพระครูบุญญาริการ (หลวงพ่อเต่า โพนธาสโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดคอนตูม และสร้างเหรียญรูปเหมือนตัวท่านเองเป็นจำนวนมาก เพื่อหาทุนสร้างอุโบสถจตุรमुखและกุฏิสงฆ์ (งานการก่อสร้างอุโบสถจตุรमुख และกุฏิสงฆ์ดำเนินไปได้เพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ท่านก็มรณภาพเสียก่อน)

สมณศักดิ์

- พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระครูประทวน
- พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับพระราชทานเป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นโท มีพระราชทินนามว่า “พระครูโสภณรัตนากร”
- พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นเอกในพระราชทินนามเดิม

พระครูโสภณรัตนากร เป็นผู้มธยาศัยเรียบร้อย สุขุมเยือกเย็น รักความสะอาด รักความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีกำลังใจที่เข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว จะทำสิ่งใดก็มุ่งทำสิ่งนั้นจนสำเร็จ

งานทุกครั้งที่จะทำขึ้น มักเป็นงานใหญ่และแปลกเสมอ และไม่ซ้ำแบบใคร เช่น วางโครงการ
เปิดทองผักรักนิมิตเขตวิสุคามสีมา และผูกดวงมงคลชะตาชีวิตลงในหินอ่อน เพื่อบรรจุไว้
ใต้แท่นบูชาฐานพระประธานในอุโบสถ เป็นต้น ถ้างานของท่านดำเนินไปสมความมุ่งหมาย ก็
ไม่ทราบเหมือนกันว่า จะมีอะไรแปลกๆ เกิดขึ้นให้พวกเราได้เห็นอีกต่อไป ท่านเป็นพระเหมือน
คนมีกรรม ร่างกายของท่านค่อนข้างสมบูรณ์ แต่ท่านไม่แข็งแรงสมกับร่างกายของท่าน มี
โรคลมประจำตัวอยู่เสมอ ทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ มักเหนื่อยหอบง่าย ถึงแม้ว่าร่างกายของท่าน
จะไม่สมประกอบ กิจการงานทุกด้านไม่ยอมละเว้น ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม โดยเฉพาะงาน
ด้านพระศาสนา เมื่อได้รับมอบหมายจากทางการคณะสงฆ์ ท่านก็ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงเรียบร้อย
ไปด้วยดี จนเป็นที่ไว้วางใจของพระเถรานุเถระตลอดมา

พระครูโสภณรัตนากร โดยปกติท่านเป็นผู้รักความสะอาดเป็นชีวิตจิตใจ เมื่อร่างกาย
ผิดปกติครั้งใด ท่านต้องรีบไปให้นายแพทย์ตรวจทุกครั้ง ต่อมาระยะหลัง ๆ เมื่อปลายปี ๒๕๑๗
ท่านรู้ว่าร่างกายผิดปกติว่าทุกครั้ง ท่านก็รีบไปโรงพยาบาลบ้านโป่ง ให้นายแพทย์ตรวจร่างกาย
ทันที อาการเป็นที่น่าสงสัย นายแพทย์จึงรับไว้รักษาที่ตึกอาพาธสงฆ์ แม้นายแพทย์และ
พยาบาลดูแลและตรวจอาการของท่านอย่างใกล้ชิด อาการของท่านก็ไม่ดีขึ้น ถึงอย่างนั้นท่าน
ก็ไม่นิ่งนอนใจ พยายามสืบเสาะแสวงหานายแพทย์ที่เชี่ยวชาญต่อไป ในที่สุด ท่านก็ตัดสินใจ
เดินทางเข้ากรุงเทพไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๗
นายแพทย์และพยาบาลก็เอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเป็นอย่างดีตลอดมา อาการของท่านก็ไม่ดีขึ้น มี
แต่ทรุดลงเรื่อย ๆ อย่างน่าวิตก จนกระทั่งวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๑๘ นายแพทย์จึงบอกความ
จริงว่า “ท่านเป็นมะเร็งที่ตับ หมดยุทธความสามารถของหมอจริง ๆ” พร้อมกันนั้น นายแพทย์
ก็ส่งรายงานผลการตรวจโรคให้ดูและอธิบายให้ฟัง เมื่อความจริงปรากฏชัดเช่นนั้น วันรุ่งขึ้น
ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๑๘ จึงนำท่านกลับไปพักรักษาที่โรงพยาบาลบ้านโป่งตึกอาพาธสงฆ์เป็น
ครั้งที่ ๒ แม้นายแพทย์และพยาบาลพยายามรักษาจนสุดความสามารถ อาการของท่านก็ทรุดลง
อย่างน่าวิตก และแล้ว วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ เวลา ๑๔.๐๐ น. พระครูโสภณรัตนากร
ก็ถึงแก่กรรมลงในท่ามกลางนายแพทย์ พยาบาล ญาติพี่น้อง และศิษยานุศิษย์ ยิ่งความโศกเศร้า
ความอาลัย มาสู่หมู่ญาติศิษยานุศิษย์ ผู้ที่เคารพนับถือ และประชาชนทั่วไปอย่างสุดซึ้ง รวม
อายุท่านได้ ๖๓ ปี พรรษา ๔๓

ยุ่ง

ยุ่งมี ๒ อย่าง ยุ่งภายใน คือ ยุ่งเรื่องของตนเอง ยุ่งภายนอก คือ ยุ่งเรื่องของคนอื่นที่มาเกี่ยวข้องกับตัวเรา

อีกอย่างหนึ่งความยุ่งเกี่ยวกับวัตถุ ความยุ่งเกี่ยวกับคน หรือความยุ่งเกี่ยวกับวัตถุด้วยเกี่ยวกับคนด้วยทั้ง ๒ อย่าง

ความยุ่งที่เกี่ยวกับวัตถุแก่ง่าย ความยุ่งเกี่ยวกับบุคคลเกี่ยยาก เพราะวัตถุยอมให้แก้ แต่คนไม่ยอมให้แก้

ไม้ไผ่ถ้าจะเอามาทำเป็นบ้าน ไม้ก็ยอม คนป่าจะเอามาทำเป็นคนเมือง คนป่าบางคนก็ไม่ยอม อยากจะอยู่ป่าอย่างเดิม เพราะเคยอยู่มาจนชิน คนโง่จะเอามาทำเป็นคนฉลาด บางคนก็ไม่ยอม เพราะเข้าใจว่าตัวก็ฉลาดแล้ว

เรื่องที่ทำให้ยุ่งก็มีมาก แต่รวมแล้วก็ยุ่งเรื่องกิน เพราะต้องกินทุกวัน วันละ ๓ เวลา บางคนถึง ๔ เวลา นักบวชในพระพุทธศาสนากิน ๒ เวลา บางองค์กินเพียงเวลาเดียว เรื่องนอกนั้นก็สำคัญ แต่ยังน้อยกว่าเรื่องกิน เพราะเครื่องนุ่งห่มมีแล้วก็ใช้ไปได้นาน ที่อยู่อาศัยมีแล้วก็อยู่ไปได้นาน บางที่อยู่ไปได้ถึงตาย เรื่องโรคภัยไข้เจ็บก็มีเป็นบางครั้งบางคราว ไม่ใช่เป็นเสมอไปตลอดชีวิต

เรื่องกินมีทั่วตัว กินตั้งแต่ศีรษะลงไปจนถึงเท้า ศีรษะกินใส่หมวก ผมงกินกรรไกรตัด กินเครื่องตัด กินน้ำมันใส่ ตากินนมหรสพ เช่น ลิเก ละคอน ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และ ฯลฯ หูกินวิทย์ กินเสียงเพลง บางทีกินตุ้มหู จมูกกินของหอม คอกินสายสร้อยคอ มือกินสายสร้อยข้อมือ กินนาฬิกาข้อมือ นิ้วกินแหวน เอวกินเข็มขัด เท้ากินรองเท้า ถุงเท้า

ชีวิตต้องอาศัยปัจจัย ๔ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค พระเรียกว่า “ปัจจัย” เพราะเป็นเครื่องอาศัยของชีวิต

ตัดสินที่ไม่จำเป็นสำหรับชีวิต ที่เรียกว่าสิ่งฟุ่มเฟือยออกเสียบ้าง ปัญหาชีวิตก็จะได้น้อยลง

เรื่องยุ่งต่าง ๆ เกิดจากกิเลส คือ ตัณหา ความอยากทำให้ยุ่ง อยากมากก็ยุ่งมาก อยากน้อยก็ยุ่งน้อย ไม่อยากก็ไม่ยุ่ง ลดความอยากลง ลดความยุ่งลง เพิ่มความอยากขึ้นก็เพิ่มความยุ่งขึ้น ไม่อยากเรื่องไหนก็ไม่ยุ่งเรื่องนั้น อยากเรื่องไหนก็ยุ่งเรื่องนั้น

ความอยากมี ๓ อย่าง ๑. ความอยากธรรมดา เช่น หิวอยากรับประทานอาหาร ทรายอยากดื่ม น้ำ ความอยากอย่างนี้เป็นความอยากธรรมดา มีทั่วไปแก่คนและสัตว์ แม้ต้นไม้ก็ยังต้องการอาหารหล่อเลี้ยง ๒. อยากทำความดี เช่น อยากศึกษาเล่าเรียน อยากทำประโยชน์แก่ประเทศชาติ ศาสนา หรืออยากทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา เพื่อละความโลภ ความโกรธ ความหลง ๓. อยากในกามารมณ์ คือ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่น่ารัก น่าชอบใจ อยากเป็นอย่างนั้น อยากเป็นอย่างนี้ ที่ตนเห็นว่าถ้าได้เป็นแล้วจะต้องดี อยากไม่เป็นอย่างนั้น อยากไม่เป็นอย่างนี้ ที่ตนเห็นว่าถ้าได้เป็นแล้วจะไม่ดี

ความอยากอย่างที่ ๓ เป็นตัณหาสมุทัย คือ เป็นความอยากให้เกิดทุกข์ ให้เกิดความยุ่งยากต่าง ๆ

อีกอย่างหนึ่งความอยากทางกาย ความอยากทางใจ ความอยากทางกายเป็นความต้องการตามธรรมดา เช่น หิวก็ต้องกินอาหาร ทรายก็ต้องหาน้ำ หนาวก็ต้องห่มผ้า ร้อนก็ต้องคลายร้อน ความอยากทางใจ แม้ไม่หิว แต่เห็นอาหารดี ๆ ก็อยากกิน แม้ไม่ทรายหาน้ำ แต่เห็นน้ำก็ชอบ เช่น น้าแมกต้องการดื่ม ความอยากทางใจเป็นเรื่องของความยุ่งยาก เพราะเป็นความอยากที่ติดอยู่ใต้อำนาจของใจบังคับ ต้องพยายามละความอยากทางใจ หรือลดความอยากทางใจลงให้มาก ๆ ก็จะลดความทุกข์ ความยุ่งยากได้

คนที่ทำอะไรตามใจต้องการ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผลย่อมเดือดร้อน เพราะความต้องการทางใจ ส่วนมากเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นแก่ร่างกาย แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากกิเลส

ผู้ที่แก้ไขเรื่องยุ่งได้ ต้องเป็นคนมีธรรม คือ ๑ มีศีล ๒ มีสมาธิ ๓ มีปัญญา ๔ มีความพากเพียรพยายาม ๕ เล็งเห็นความยุ่งว่า ถ้าไม่แก้ไขย่อมเป็นภัย

ศีล คือ รักษากายวาจาใจให้เรียบร้อยเป็นปกติ กายไม่ทำชั่ว วาจาไม่พูดชั่ว ชื่อว่ามีศีล ถ้ากายทำชั่ว วาจาพูดชั่ว ชื่อว่าไม่มีศีล

สมาธิ คือ ความที่จิตยึดมั่นอยู่ในความดี ไม่มีความหวั่นไหวด้วยอำนาจกิเลส คือ โลภ โกรธ หลง

ปัญญา คือ ความรอบรู้ตามความเป็นจริงของสิ่งต่าง ๆ ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นอย่างเป็นอนิจจัง คือไม่เที่ยง ไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เป็นทุกข์ คือทนอยู่ไม่ได้ นำความทุกข์ มาให้ เป็นอนัตตา คือบังคับให้เป็นไปตามความต้องการไม่ได้ เป็นไปตามเหตุผล

ความยุ่งยากเป็นความทุกข์ ต้องแก้ด้วยธรรม คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ไตรสิกขา ซึ่งย่อมาจากมรรค คือทางดับทุกข์ ๘ ประการ

ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ) ความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ) รวมเข้าในปัญญา พุทธาชอบ (สัมมาวาจา) ทำการงานชอบ (สัมมากัมมันตะ) เลี้ยงชีวิตชอบ (สัมมาอาชีวะ) รวมเข้าในศีล เพียรพยายามชอบ (สัมมาวายามะ) ระลึกชอบ (สัมมาสติ) ตั้งใจชอบ (สัมมาสมาธิ) รวมเข้าในสมาธิ

ผู้มีธรรม คือ ไตรสิกขา หรือมรรค ๘ ดังนี้แล จึงจะสามารถแก้ความยุ่งยากทั้งหลายได้

พระธรรมวโรดม

เจ้าคณะภาค ๑ และกรรมการมหาเถรสมาคม

วัดปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร

สดุดีพระครูโสภาณรัตนากร

คำนึงพระครูโสภา—	ภณรัตนากร
ทรงคุณบวร	สุดเสกจะสรรหา
ผู้ก่อรูปประโยชน์ ^๕ เอื้อ	คุณ ^๕ เกื้อพระศาสนา
ทั้งมีมิตา	จิตเลิศประเสริฐสุนทร
ยศสมณศักดิ์	ศุภลักษณะการุณ
ชั้นที่ ๖ ไพบุลย์	มนเือกสุขุมเย็น
ก่อรูปกิจวินัยเคร่ง	จิตเพ่งพิทุกข์เข็ญ
เพียรทำปละเคิญ	วรศาสน์และราชการ
ด้วยสัตย์และจิตซื่อ	ชนถือตลอดกาล
สรรเสริญเจริญมาน	จิรช้วนรินทร์
คุณ ^๕ นิชเอิกอัคร	นรสุขสโมสร
อยู่สุขสถาพร	ก็เพราะมีสุจิตชน
ร่วมก่อรูปประการกิจ	กลคิดทั้งสองคน
เสร็จกิจสถุผล	ชยปลื้มปลื้มมาน
ขาคมิตร ^๕ กิดถึง	มนตรึงอติงาน
ที่ร่วมประสพศานต์	ประลุลผลสวัสดิ์
คุณธรรมมิเสื่อมสูญ	ทวิพูนเจริญศรี
ก้องเกียรติสตุทิ	ปรโลกสราญเทอญ.

พระครูวิจิตรธรรมรส
เจ้าคณะอำเภอบ้านโป่ง

กุฎเจ้าอาวาส
“พระครูโสภณรัตนกร”

ภายในกุฎเจ้าอาวาส

พ.ศ. ๒๔๙๓-๔ สร้างเสริมเติมต่อพระพุทธรูปจำลอง

กำแพง—ชุมประตวัดคอนคม

พ.ศ. ๒๔๙๘ วางรากฐานและสร้างโรงเรียนประชาบาล
วัดคอนทุม หลังที่ ๑ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

พ.ศ. ๒๕๐๐ หล่อพระประธานปางสุโขทัย หน้าตักกว้าง ๑.๗๕ เมตร ลงรักปิดทอง

๒๙ พ.ย. ๒๕๐๕ เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อบรรพชา
พระพุทธรูปองค์ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต

๒๙ พ.ย. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจิมพระพุทธรูป
(จำลอง) และพระราชทานแกว็ดคอนคม

พ.ศ. ๒๕๐๕ สร้างณานสถาน ๑ หลัง (เมรุเผาศพ)

พ.ศ. ๒๕๐๕ สร้างศาลาสหทัยศรัทธา ๑ หลัง และศาลากุเมรุ

๖ ก.พ. ๒๕๐๖ จัดงานสมโภชพระพุทธรูปสี่หังค์ และสร้างวัตถุมงคล เพื่อหาทุน
สร้างพระวิหารพระพุทธรูปสี่หังค์ ก.ป.ร.

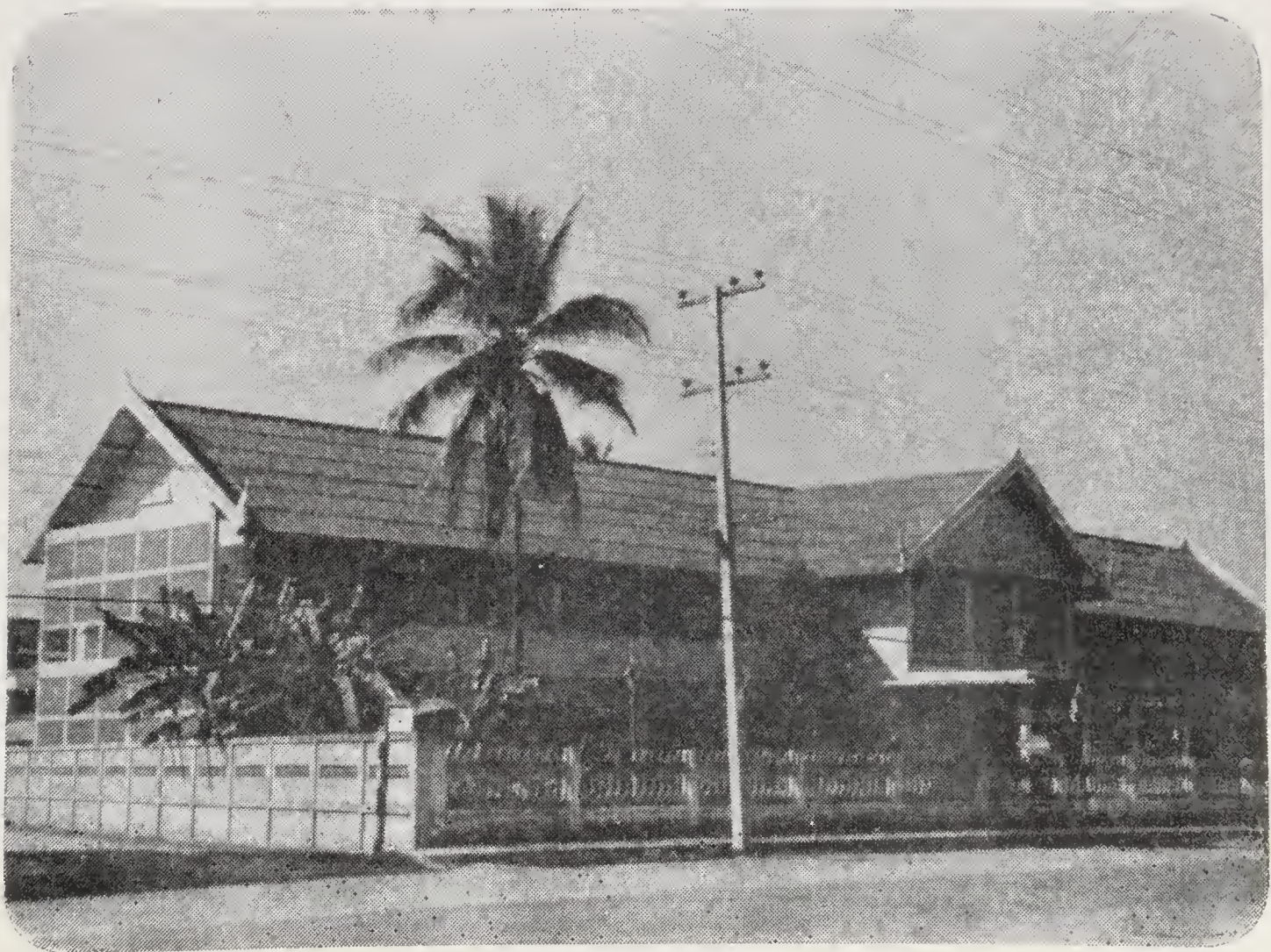

๑๕ พ.ย. ๒๕๑๐ สมเด็จพระสังฆราช (จวน ป.ธ. ๙) วัดมกุฏกษัตริยาราม
ทรงเจิมและวางศิลาฤกษ์พระวิหารพระพุทธรูปสี่หังค์ ก.ป.ร.

พ.ศ. ๒๕๑๐ สร้างพระวิหารพระพุทธสังกแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕

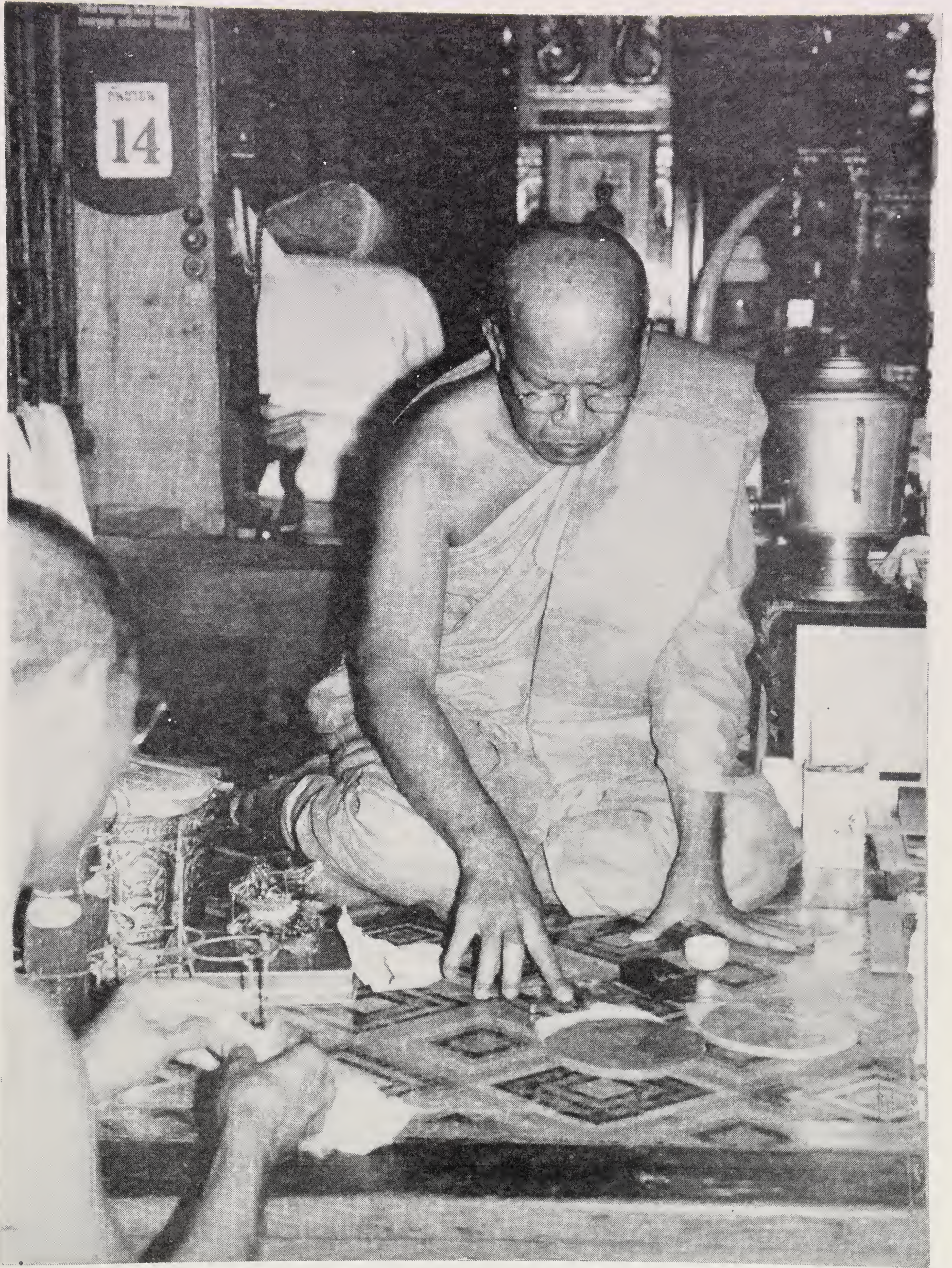
พ.ศ. ๒๕๑๑ สร้างโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย หลังที่ ๒

พระครูโสภณรัตนกร กำลังอธิษฐานจิต เพื่ออุทิศพระสมเด็จ รุนวนท์ ๓
มกราคม ๒๕๑๓ เป็นปฐมฤกษ์

พระครูโสภณรัตนกรกำลังเจิมแม่พิมพ์และกดพิมพ์พระสมเด็จทุกๆ พิมพ์
เป็นปฐมฤกษ์

วัดดอนตูม อ. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี

๑๑ มกราคม ๒๕๑๓

ขออาราธนาพระคุณเจ้า ท่านเจ้าคุณพระเทพสิทธินายก นั่งบริกรรมปรกอาคมต่าง ๆ

เวลา ๑๘.๐๐ น. ณ พระอุโบสถวัดระฆังฯ บางกอกน้อย ธนบุรี

เนื่องในงานพิธีมหาพุทธภิเษก เจริญทองคำพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร., เจริญ, พระพุทธสิหิงค์, พระพิมพ์ผงเกสาสมเด็จ, พระพิมพ์ผงสมเด็จเกษร ๑๐๘, พระพิมพ์ผงพุทธสิหิงค์เกษร ๑๐๘, ซึ่งจะได้นำทูลเกล้าถวาย เพื่อพระราชทานโดยเสด็จพระราชกุศล เนื่องในงานพระราชทานเสด็จไปทรงเปิดป้าย ภ.ป.ร. หอพระพุทธสิหิงค์พระราชทาน และทรงเจิมแผ่นศิลาฤกษ์ พระอุโบสถวัดดอนตูม อ. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี ในวันที่ ๑๙ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ดังรายละเอียดได้แจ้งอยู่ในรายการนั้นแล้ว

วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. เริ่มพิธีซึ่งกระผมได้มอบหมายให้พระครูใบฎีกาประทีป วัดระฆังฯ บางกอกน้อย ธนบุรี และพระปลัดวิเชษฐ วัดอมรินทร์ บางกอกน้อย ธนบุรี มาดำเนินงานและจัดทำขึ้น ณ ภายในพระอุโบสถวัดระฆังฯ บางกอกน้อย ธนบุรี

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๑๓ เวลา ๗.๐๐ น. ขออาราธนาพระคุณเจ้าฉันภัตตาหารด้วย ขอพระคุณเจ้าได้โปรดอนุเคราะห์ตามที่กระผมได้อาราธนามาโดยเฉพาะเจาะจงด้วย.

(พระครูโสภณรัตนกร)

เจ้าอาวาสวัดดอนตูม

ส่วนต่าง ๆ ของผงที่นำมาทำวัตถุมงคล

๓ มีนาคม ๒๕๑๓

ที่พระครูโสมภรณ์นาคกรจัดสร้างขึ้น

๑. แป้งรำจัดหาถวายให้พระเทพสิทธินายก (หลวงปู่ภาค) เจ้าอาวาสวัดระฆังโฆสิตาราม ลงมนต์และอักขระเลขยันต์เสกก่อนผสมเนื่อ เมื่อวันที่ ๑๖ พ.ย. ๒๕๑๒

๒. หาผงรูนต่าง ๆ ของเกจิอาจารย์ในวัดระฆัง ฯ ของพระครูใบฎีกาประทีปที่พิมพ์สะสมไว้ ๑,๕๗๐ องค์ ได้บอกทำผง เมื่อวันที่ ๑๒ มิ.ย. ๒๕๑๒

๓. ผงปล้นท์ของพระราชธรรมภาณี (ละมุล ป.ธ. ๖) วัดระฆัง ฯ ซึ่งพระครูใบฎีกาประทีปได้เก็บสะสมไว้ตอนที่ทำพระผงช่วยพระเดชพระคุณท่านในปี ๒๕๐๓-๔ อันเป็นปีซ่อมพระประธานในพระอุโบสถวัดระฆัง ฯ โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร. ๙ เสด็จพระราชดำเนินมาถวายผ้าพระกฐินและเปลี่ยนพระเศวตฉัตรพระประธาน ทำให้เพื่อแจกและทุนเกล้าถวาย

๔. ผงปถมังและผงอิธิเจ ของพระราชธรรมภาณี (หลวงพ่อเงิน) วัดคอนยายหอม อำเภอนครปฐม ซึ่งพระครูใบฎีกาประทีปและนายจำลองไปทำถวาย ๘๔,๐๐๐ องค์

๕. ดินสังเวชนียสถาน ซึ่ง พ.อ. ประสิทธิ์ ห้วนน้ำสถานวิทย์ ว.ป.ถ. เมื่อครั้งไปเป็นทูตทหารประจำการต่างประเทศอินเดีย นำมาถวายพระครูใบฎีกาประทีป ในโอกาสที่ท่านมาอุปสมบทที่วัดระฆัง ฯ และจำพรรษาอยู่กับพระครูใบฎีกาประทีป เมื่อปี ๒๕๐๘

๖. บรรดานักแสดงรูนต่าง ๆ เช่น คณะกระบี่กระบองลูกบ้านช่างหล่อ พญหัส บุญหลง สุพรรณ บุณย์พิมพ์ นายมงคล จันทนบุปผา นำนักแสดงไปถ่ายภาพยนตร์ที่ประเทศอินเดีย นำมาถวายพระครูใบฎีกาประทีป เมื่อปี ๒๕๐๙

๗. ขกรู น้ำปูนขาวทาฝานั่งพระอุโบสถ สี่มา พระกรูหัก กำแพงพระอุโบสถ ในพระนครธนบุรี และจังหวัดอื่น ๆ ที่รวบรวมเอาไว้

๘. ปูนหอยเผาสตุ ลันทะเลสตุ แร่เขาเขี้ยวสตุ เกสรดอกบัว ดอกพิกุล ดอกมะลิ ที่พระครูโสมภรณ์นาคกร นำมาผสมและทำที่วัดระฆัง ฯ

๙. เศษทองแผ่นปิดองค์พระ ผงรูป เกสรดอกไม้นานาชนิด จากสถานที่บูชาในบริเวณปูชนียวัตถุ พระสถูปบางสถานที่ ทั้งนอกและในวิหารหลวง พระบรมธาตุ ศาลหลักเมือง และศาลเจ้าพ่อที่ศักดิ์สิทธิ์ทุกภาคของประเทศไทย

๑๐. เศษทองแผ่นทองปิดองค์พระ ผงรูป เกสรดอกไม้ จากจังหวัดลำพูน เช่น วัดพระบาทตากผ้า วัดป่าช้างงาม วัดพระบรมธาตุหริภุญชัย ได้จากจังหวัดเชียงใหม่ เช่น วัดบรมธาตุคอกยสุเทพ วัดหม้อคำตวง ได้จากจังหวัดเชียงราย เช่น วัดศรีโคมคำ (หลวงพ่อบัณฑิต) พระบรมธาตุวัดศรีบุญเรือง วัดบรมธาตุจอมกิตติ ได้จากจังหวัดแพร่ เช่น พระบรมธาตุช่อแฮ พระบรมธาตุเมืองมิ่งเมือง ได้จากจังหวัดอุตรดิตถ์ เช่น หลวงพ่อเพชรวัดหัวถนน ได้จากจังหวัดพิษณุโลก เช่น หลวงพ่อพระพุทธรชินราช วัดพระศรีมหาธาตุ ได้จากจังหวัดสุโขทัย เช่น วัดไชยชุมพล วัดศรีมหาธาตุศาลาราม วัดศรีชุม (หลวงพ่อวณะ) ได้จากจังหวัดยะลา เช่น หลวงพ่อวักยโสธร ได้จากจังหวัดภูเก็ต เช่น วัดมงคลนิมิต ได้จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่น พระบรมธาตุไชยา ได้จากจังหวัดสงขลา เช่น วัดมงคลเทพาราม ได้จากจังหวัดราชบุรี เช่น วัดมหาธาตุ

๑๑. วัตถุมงคลที่นำมาจากต่างประเทศ เศษทองแผ่นทองปิดองค์พระ ผงรูป เกสรดอกไม้ประเทศพม่า เช่น พระบรมธาตุระแงง จากประเทศมาเลเซีย เช่น วัดพุทธยันตี (วัดแปดเหลี่ยม) วัดเซตวัน วัดเทพประสิทธิ์ วัดจันทาราม วัดบุปผาราม ดอกไม้สดบนเมืองปีนังฮิลล์ (เกาะปีนัง) จากประเทศสิงคโปร์ เช่น วัดกาญจนาราม วัดป่าเลไลยก์

๑๒. น้ำมันพุทธรักษาเสกสมมาแต่ปี ๒๕๐๓ รวมได้ ๑๒๗ แห่ง

๑๓. น้ำในสระที่ทางราชการนำไปทำเป็นน้ำพิพัฒน์สัตยาทุกแห่ง ที่พระครูใบฎีกาประทีปเก็บสะสมไว้ที่วัดระฆัง ฯ เป็นตุ้ม ๆ

๑๔. น้ำขุบสงพระมหาผณิรัตน์ปฏิมากร (น้ำซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร.๙ ทรงสงพระแก้วมรกตแล้วนำไปผสมน้ำ ทำเป็นน้ำพระพุทธมนต์มงคลพิเศษ สำหรับทรงพระสุหร่ายประพรมให้แก่พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ พลกนิกร ที่คอยเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกตในเทศกาลฤดูฝน ฤดูร้อน ฤดูหนาว)

๑๕. พวงมาลาที่ประชาชนทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปที่พระอุโบสถวัดพระแก้ว พระองค์ทรงถวายเป็นพุทธรูป ซึ่งคุณโยมสมถวิล บุณนาค เจ้าหน้าที่รักษาพระอุโบสถวัดพระแก้ว กราบขอขมาลาเอามาถวาย เพื่อสร้างสมเด็จพระวัชรเมธี ฯ

๑๖. พระพิมพ์สมเด็จพระเจ้าประคุณสมเด็จพระที่นั่งสร้างเอง ซึ่งแตกหักได้จากผู้สมัครธำนนำมาถวายพระครูใบฎีกาประทับเพื่อยุบสร้างใหม่ เช่น พล.ร.ต. เอกชัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (ร.น.) ร.ท. ตุ่น พุกมาน (ร.น.) พระอาจารย์หนู พระอาจารย์แสง วัดระฆัง ฯ นางพร บุญรัตน์พันธ์ นายโรจน์ กรกุล พลตรี เฉนียน และคุณนายบุษบง มุ่งการดี จ.ส.อ. สมควร ดีประทับ นายสนิท โลหิตคุปต์ นางเฉลียว สุวรรณสัมฤทธิ์ นายเทียบ คงลายทอง ประมาจารย์ดนตรีไทยแผนกปี่ นายมิ ทรัพย์เย็น ประมาจารย์ดนตรีไทยแผนกเครื่องหนัง พระครูโสภณรัตนากร วัดดอนตูม นำพระผงสมเด็จพระนั่งองค์ ได้ประมาณ ๙-๑๐ องค์ ท่านทั้งหลายเหล่านั้น ได้รวบรวมมาถวายเพื่อให้ทำเป็นผง โดยใช้ครกของสมเด็จพระที่นั่งผสมผง

ผงเหล่านี้ได้ผสมทำเป็นองค์พระโศลกผงที่วัดระฆัง ฯ คณะ ๓ และอดีตพิมพ์วัดระฆัง ฯ บ้าง อดีตพิมพ์วัดอมรินทร์ คณะ ๓ บ้าง เสริมก่อนพิธีตามจำนวน สมเจตนาของพระครูโสภณรัตนากรตามหมายกำหนดการพิธีมหาพุทธาภิเษกทุกประการ.

หม่ายกำหนดการพิธีมหาพุทธาภิเษก

ณ พระอุโบสถวัดระฆังโฆสิตาราม บางกอกน้อย ธนบุรี

วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๓

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๙ รูป สวดคาถาจุติเทียนชัยและเจริญพระพุทธมนต์
พิธีมหาพุทธาภิเษก

๑. พระเทพญาณสุธี	วัดสุวรรณาราม	อ. บางกอกน้อย	จ. ธนบุรี
๒. พระราชธรรมภาณี	วัดระฆังโฆสิตาราม	„	„
๓. พระราชปัญญานุสุธี	วัดประยูรวงศาวาส	อ. ธนบุรี	„
๔. พระราชวิสุทธิโสภณ	วัดมหาธาตุ	อ. เมือง	จ. ราชบุรี
๕. พระราชวิมลมนี	วัดพระเชตุพน ฯ		กรุงเทพฯ ฯ
๖. พระราชสิทธิมนี	วัดมหาธาตุ		„
๗. พระสุนทรวิหารกิจ	วัดอมรินทราราม	อ. บางกอกน้อย	จ. ธนบุรี
๘. พระวิมลกิจจารักษ์	วัดชนะสงคราม		กรุงเทพฯ ฯ
๙. พระครูวิจิตรธรรมรต	วัดบ้านโป่ง	อ. บ้านโป่ง	จ. ราชบุรี

เวลา ๑๘.๐๐ น. พระสงฆ์ ๔ รูปสวดภาณยักษ์

๑. พระสุทธิธรรมอาจารย์	วัดมหาธาตุ		กรุงเทพฯ ฯ
๒. พระครูอมรวิชัย	วัดพระเชตุพน ฯ		„
๓. พระครูวินัยธรจ้อย	วัดระฆังโฆสิตาราม	อ. บางกอกน้อย	จ. ธนบุรี
๔. พระมหาสงัด ญาณพโล	วัดมหาธาตุ		กรุงเทพฯ ฯ
(ระหว่างสวดภาณยักษ์พระเกจิอาจารย์นั่งปรก)			

พระสงฆ์ทรงคุณวุฒิ นั่งปรก ๙ รูป

๑. พระเทพสิทธินายก (หลวงปู่ปาก)	วัดระฆังโฆสิตาราม		จ. ธนบุรี
๒. พระอุดมวฑฺฒมิกุล	วัดสำเภา		จ. เชียงใหม่
๓. พระครูมงคลคุณาทร	วัดหม้อคำตวง		„
๔. หลวงพ่อแสน	วัดท่าแหน	อ. แม่ทะ	จ. ลำปาง

๕. หลวงพ่อเมือง	วัดท่าแหน	อ. แม่ทะ	จ. ลำปาง
๖. พระครูสุกิจวิริยากร (หลวงพ่อหมั่น)	วัดดงสัก	อ. ท่ามะกา	จ. กาญจนบุรี
๗. หลวงพ่ออินทร์ (พระครูประสาทสังวรกิจ)	วัดโบสถ์บ้านเลोक		จ. ราชบุรี
๘. พระครูโฆสิตสมณคุณ	วัดระฆังโฆสิตาราม		จ. ธนบุรี
๙. พระครูวิริยภิตติ (หลวงพ่อโตะ)	วัดประดิมพลี		,,

เวลา ๒๒.๐๐ น. พระสงฆ์ ๔ รูป สวดพุทธคาถิแซก

๑. พระมหาซัน	อาภากร	วัดระฆังโฆสิตาราม	จ. ธนบุรี
๒. พระมหาประจวบ	ชนฺธิสโร	„	„
๓. พระพิบูล	จิตวิริโย	„	„
๔. พระโชคชัย	โสตถโก	„	„

พระสงฆ์ ๔ รูป สวดชินบัญชรคาถา (คาถาสมเด็จโต) สลับกับพระมหานาค

๑. พระมหาอำนาจ	วิฑูโร	วัดระฆังโฆสิตาราม	จ. ชนบุรี
๒. พระครูใบฎีกามงคล	(ระเบียบ)	วัดอัมพวา	,,
๓. พระมหาเที่ยง	อคุคธมฺโม	วัดระฆังโฆสิตาราม	,,
๔. พระสมจิตต์	สนตจิตโต	,	,,

(เสร็จพิธีประมาณ ๕ นาฬิกา)

วันพุธ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

เวลา ๖.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๙ รูป สวดคาถาขับเที้ยนชัย และอาราธนาเกจิอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทำพิธีประพรมน้ำพระพุทธมนต์ เจริญพระพุทธสังฆ์พระราชนิพนธ์ เจริญพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. ฯลฯ

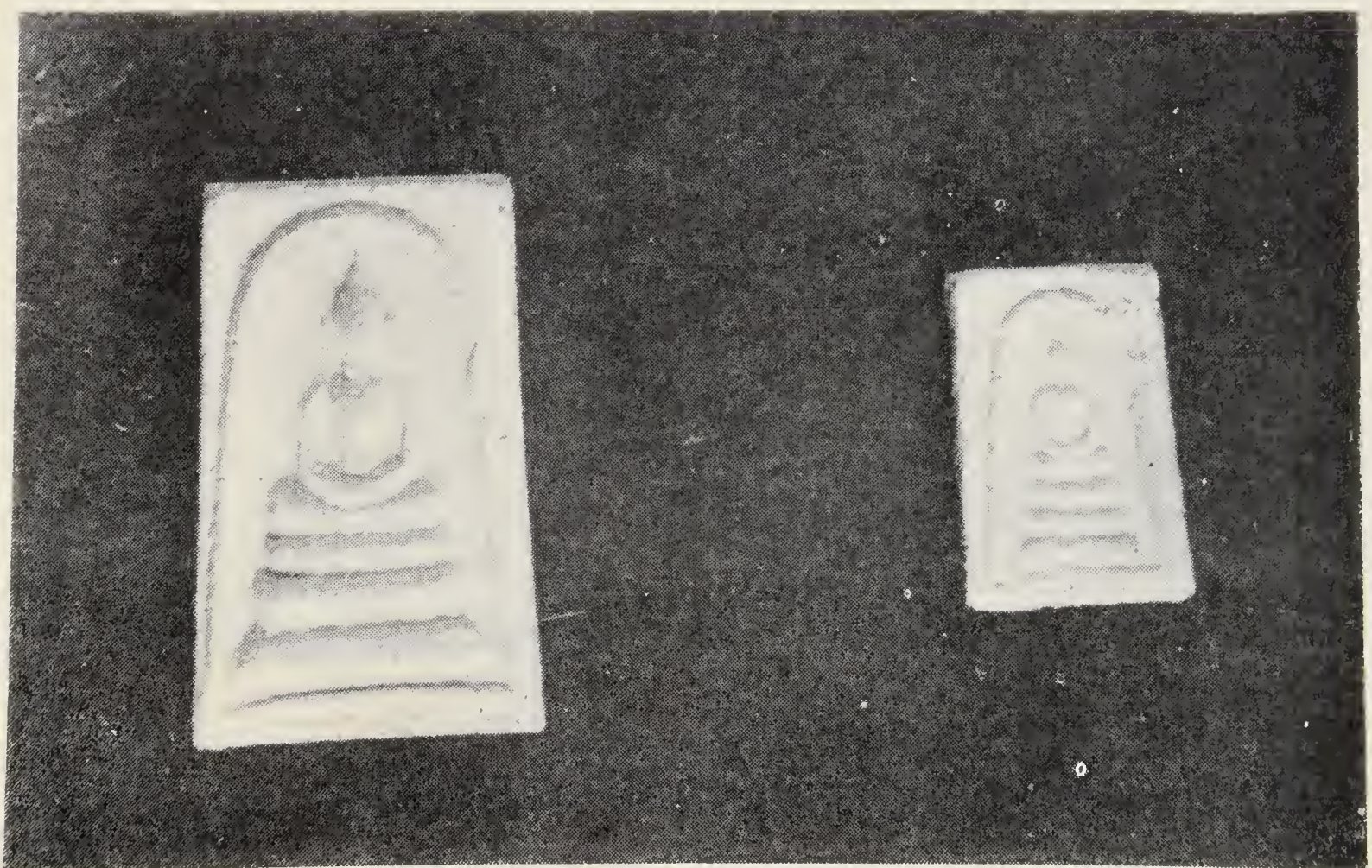
เวลา ๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหาร และไทยทานแด่พระเจริญพุทธมนต์, สวดภาณยักษ์, สวด
พุทธาภิเษก, พระนั่งปรก, และพระสวดชินบัญชรคาถา พระสงฆ์ทั้งหมด
อนุโมทนา เป็นเสร็จพิธี

๓ มี.ค. ๒๕๑๓ สร้างวัตถุมงคล เพื่อหาทุนสร้างเสนาสนะสงฆ์

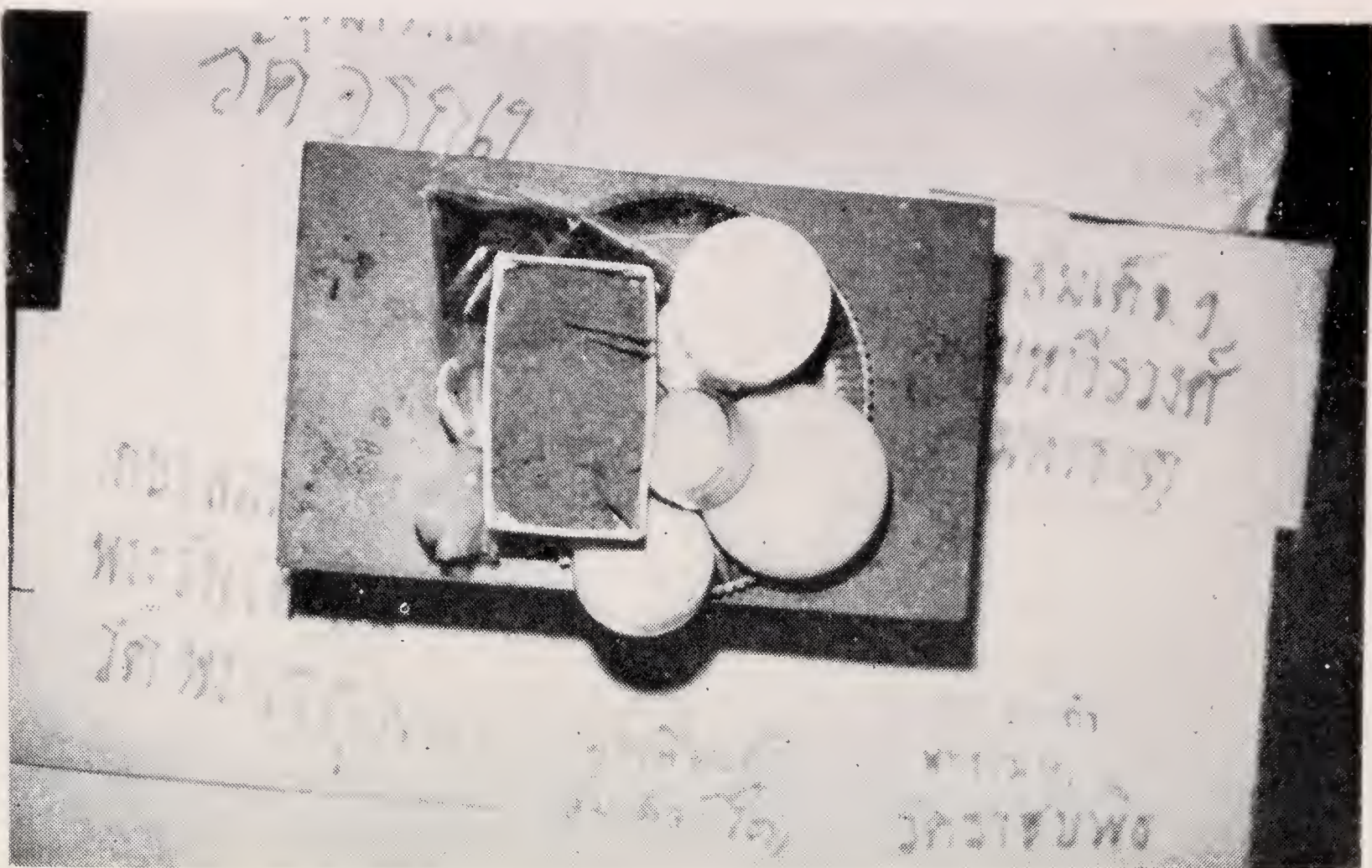

รูปที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๓

รูปที่ ๓ มีนาคม ๒๕๑๓

๖
วัดมณฑล

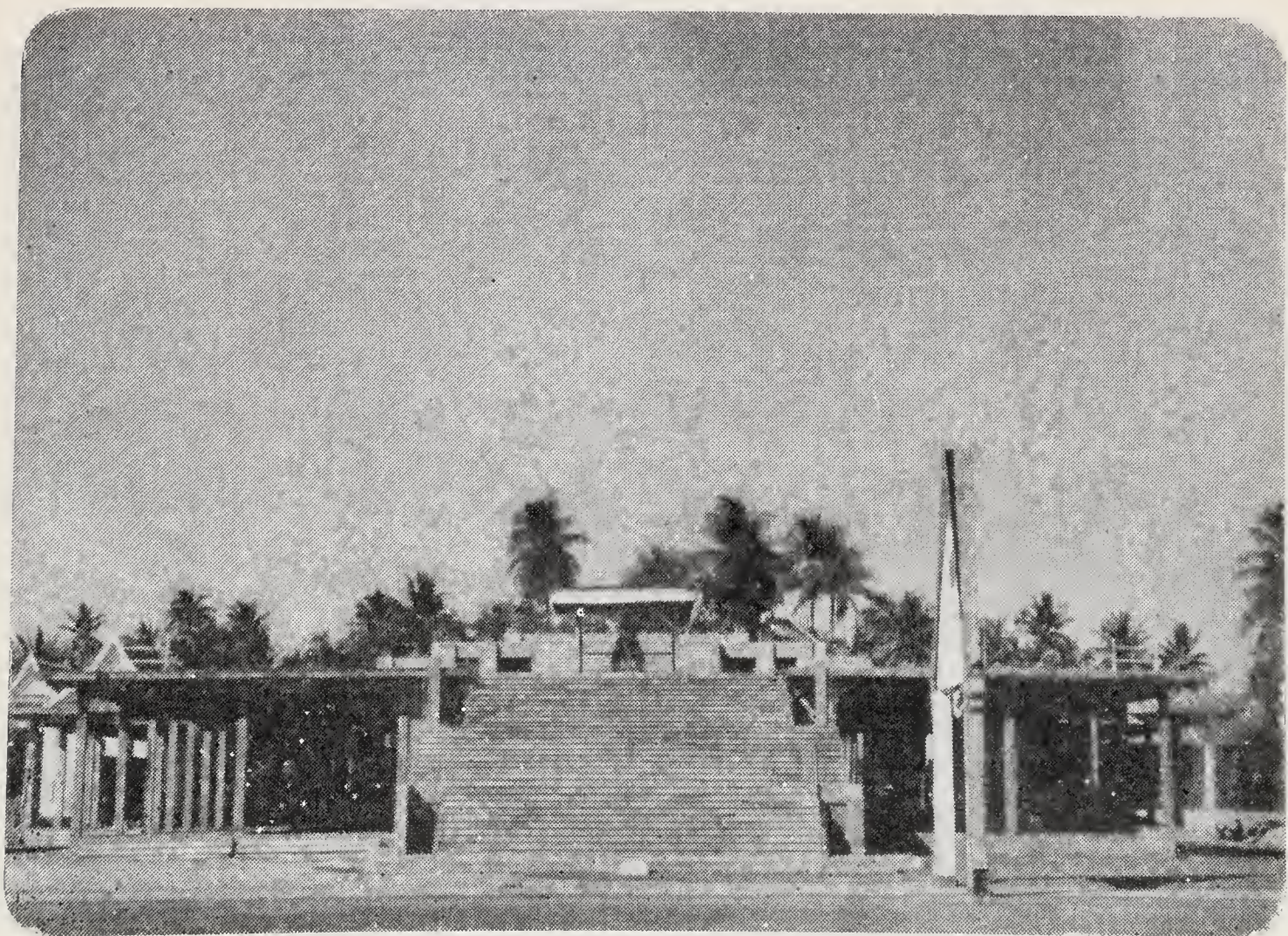

๗
ผสมวัดมณฑลด้วยครกสมเด็จพระสังฆราช ๗

พ.ศ. ๒๕๑๔ ก. สร้างกุฏิสงฆ์ ๔ หลัง อาคารตึก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย
 ข. สร้างกุฏิสงฆ์ ๒ หลัง อาคารตึก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย

พ.ศ. ๒๕๑๔ วางรากฐานและสร้างอุโบสถธรรมบ
 (สร้างควบคู่กันไปกับกุฏิสงฆ์)

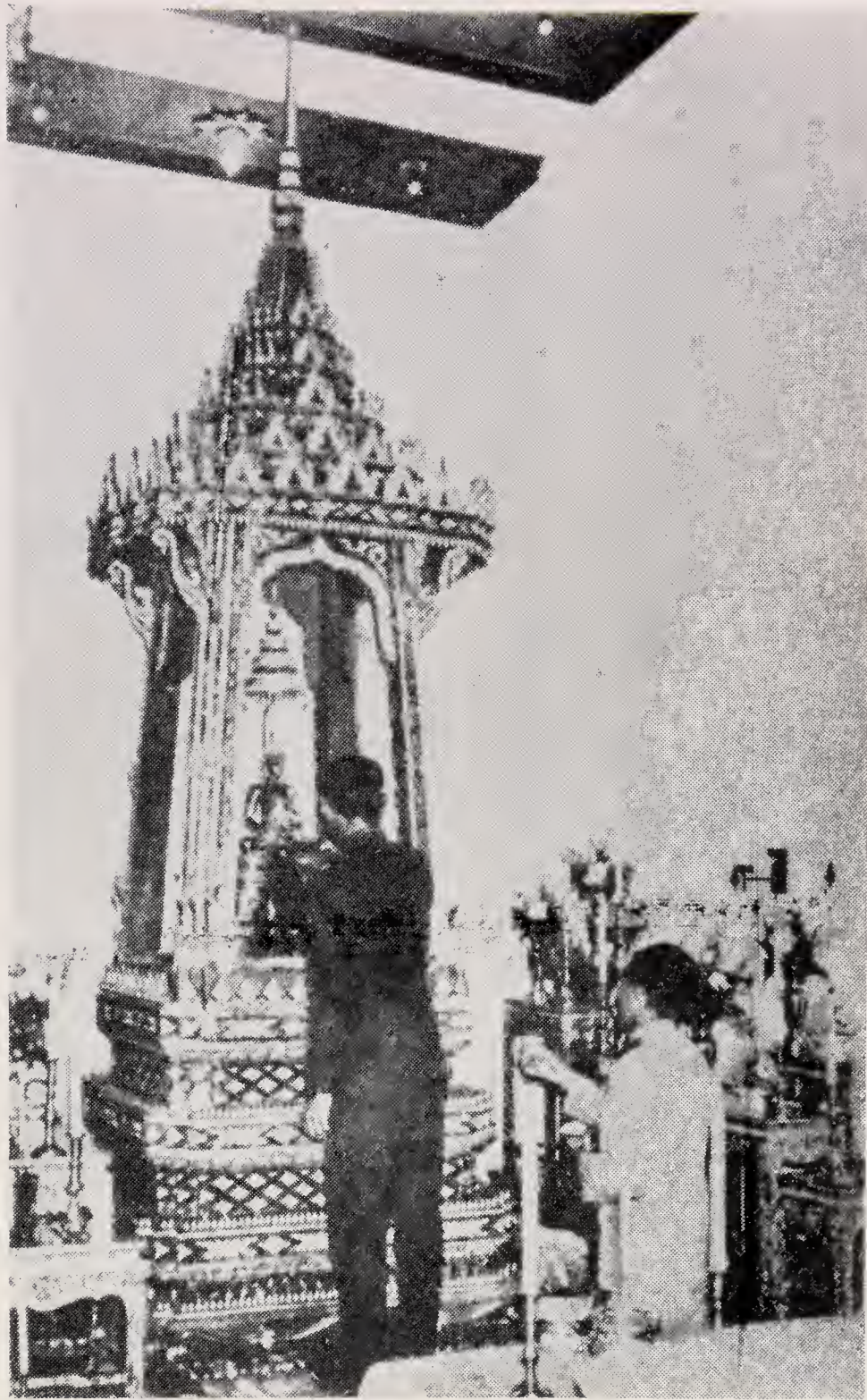

๑๙ มิถุนายน ๒๕๑๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีเปิดพระวิหารพระพุทธสิหิงค์ ภ.ป.ร.
ณ วัดดอนตูม อ. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี

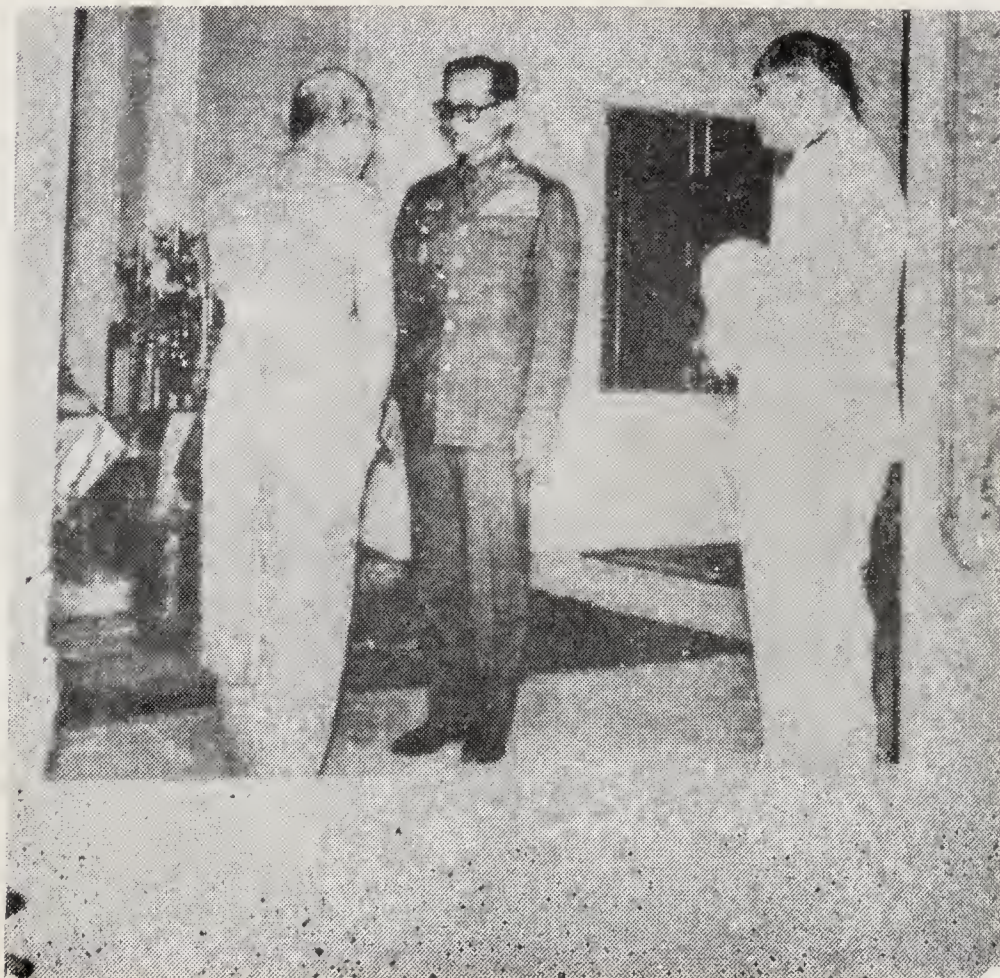

ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (พระพุทธสิหิงค์)

ทรงเจิมพระพุทธรูป (๑๙ มิ.ย. ๑๕)

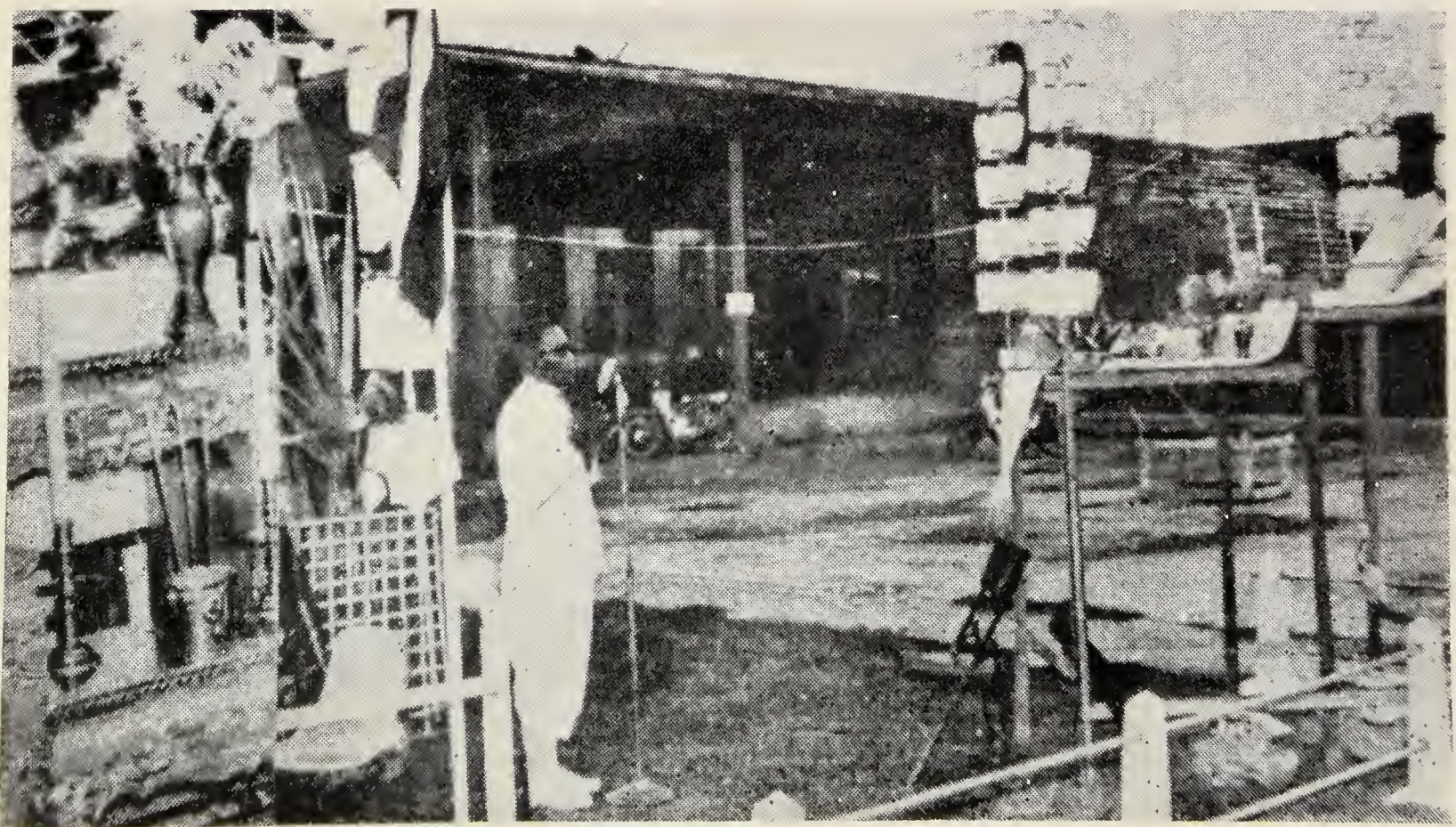
ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับพระครูโสภณรัตนากร

๓ เม.ย. ๒๕๑๗

พระครูโสภณรัตนกร จุฑเทียนธูปบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป
มีพระเทพวิสุทธิโมลี รองเจ้าคณะภาค ๑๕ วัดมหาธาตุ จ. ราชบุรี เป็นประธาน
เจริญพระพุทธมนต์ ในพิธีจารึกดวงมงคลชะตาชีวิตลงในแผ่นหินอ่อน

๘๘
โหรบูชาฤกษ์พธดวงมงคลชะตาชีวิต

หลักดวงชะตา

ชื่อ นายพิมล

นามสกุล นลละ

เลขที่

๓ เม.ย. ๒๕๑๗

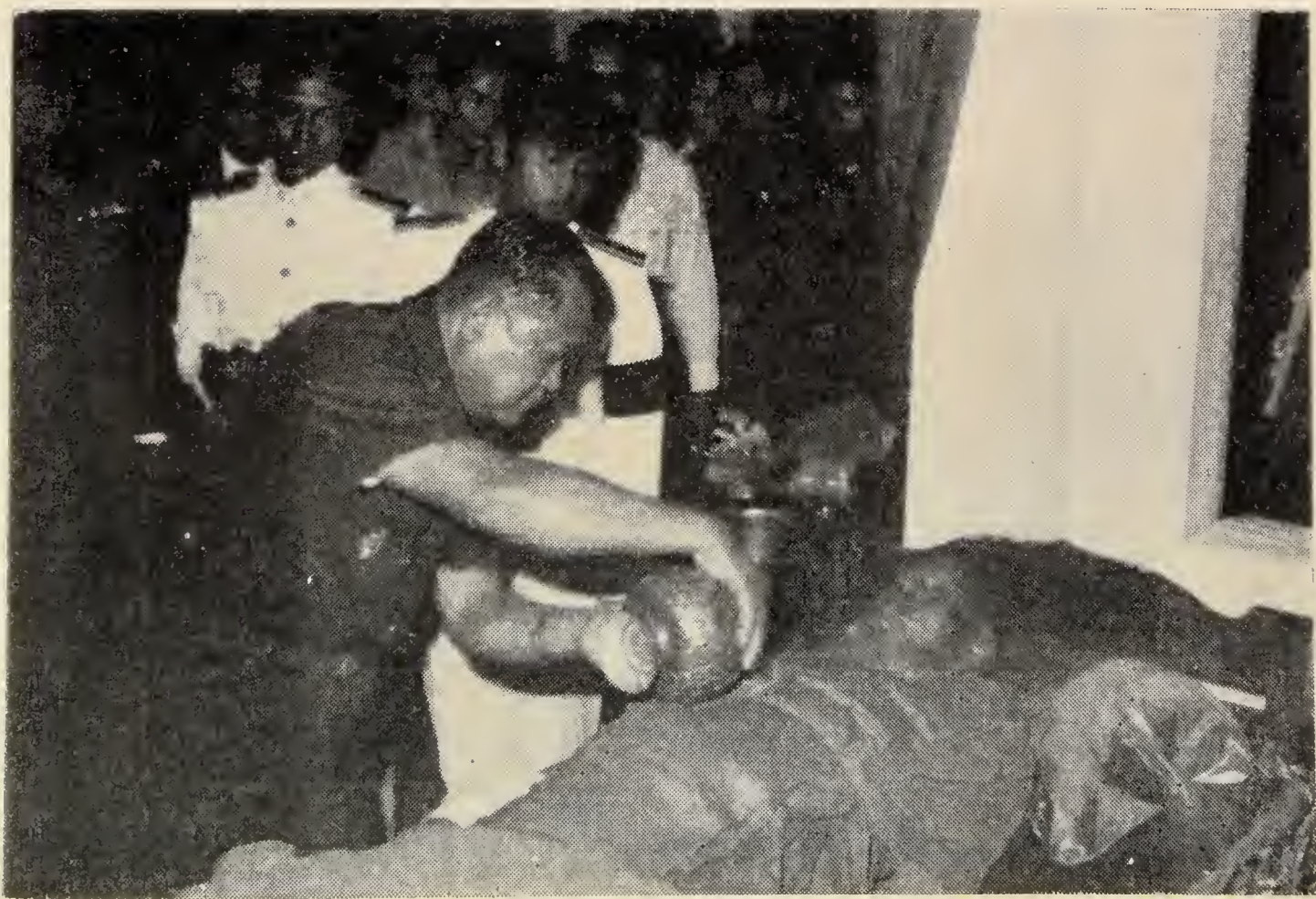
พ.ศ. ๒๕๑๗ ก. สร้างเหรียญรูปเหมือนพระครูบุญญาธิการ (หลวงพ่อเต่า)

ข. สร้างเหรียญรูปเหมือนพระครูโสภณรัตนกร (รูปของท่าน)

๔ ก.พ. ๒๕๑๘ โปรตุเกส ๕ พระราชทานน้ำสรงศพพระครูโสภณรัตนกร

๖ ๖๘๐ ๕ เจ้าหนานาน้ำพระราชทานสรงศพพระครูโสภณรัตนกร

กำหนดการพระราชทานเพลิงศพ
พระครูโสภณรัตนกร อดีตเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล
และพระอุปัชฌาย์
วัดดอนตูม อ. บ้านโป่ง จ. ราชบุรี

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

เวลา ๑๕.๐๐ น. เชิญศพขึ้นตั้งบำเพ็ญกุศล

เวลา ๑๘.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดธรรมนิยามสูตร

เวลา ๑๙.๓๐ น. ท่านเจ้าคุณพระเทพวิสุทธิโมลี รองเจ้าคณะภาค ๑๕ วัดมหาธาตุ
จังหวัดราชบุรี แสดงพระธรรมเทศนาธรรมนิยามสูตร

เวลา ๒๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๔ รูป สวดพระอภิธรรม

วันศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

เวลา ๐๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดอนัตตลักขณสูตร

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

เวลา ๑๓.๓๐ น. ท่านเจ้าคุณพระนิเทศธรรมวาที วัดช่องลม เจ้าคณะจังหวัดราชบุรี
แสดงพระธรรมเทศนาอนัตตลักขณสูตร

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระสงฆ์ ๖๐ รูป บังสุกุล

เวลา ๒๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๔ รูป สวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

เวลา ๐๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

เวลา ๐๙.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดอาทิตตปริยายสูตร

เวลา ๑๐.๐๐ น. ท่านเจ้าคุณพระเทพประสิทธิ์คุณ เจ้าคณะภาค ๑๕ วัดประยูรวงศาวาส
แสดงพระธรรมเทศนาอาทิตตปริยายสูตร

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแก่พระสงฆ์

เวลา ๑๓.๓๐ น. ท่านเจ้าคุณพระธรรมวโรดม เจ้าคณะภาค ๑ และกรรมการมหาเถรสมาคม
แสดงพระธรรมเทศนาศราทธพรวต

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดคาถาศราทธพรวต

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระสงฆ์ ๘๐ รูป สวดมาติกา บังสุกุล

เวลา ๑๕.๕๕ น. ท่านเจ้าคุณพระธรรมวโรดม พิจารณาผ้ามหาบังสุกุล

เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานเพลิง

เวลา ๑๘.๐๐ น. พระสงฆ์สวดพระพุทธรมณฑ์

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

เวลา ๐๗.๐๐ น. เก็บอัฐิ ถวายภัตตาหารสามหาบ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ 83 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพมหานคร โทร. 210374
นางบุญชู ธรรมาวัระ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2519